

NOTAT

Review af affaldssektorens effektiviseringspotentiale

-Derfor holder forudsætningerne i Mckinseys rapport ikke

1.09.2016

Side 1 af 3

J.nr. 4.1.28 final

Baggrund

Dette notat baserer sig på det af Finansministeriet offentliggjorte afrapporteringsdokument "Forsyningssektorens effektiviseringspotentiale", august 2016, som er udarbejdet af Mckinsey og Struensee.

Dansk Affaldsforening
Vodroffsvej 59, 1
1900 Frederiksberg C

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Dansk Affaldsforening har ikke haft adgang til alle bagvedliggende modeller og data, som ligger til grund for afrapporteringen.

Indledningsvis vil Dansk Affaldsforening gerne pege på, at foreningen selv foreslået en række initiativer, der kan forbedre effektiviteten i affaldsenergisektoren, uanset om det sker under de nuværende organisering eller der skal konkurreres om affaldet.

Vores budskab er, at verdenen ikke står stille, ej heller i affaldsenergisektoren. Kapacitetsudnyttelsen er steget ganske meget de senere år – selv når man tager en aldrende kapacitet i betragtning. Affaldsenergisektoren realiserer i disse år betydelige effektiviseringsgevinster.

Den anvendte model bør gennemgå en Peer-review

Mckinsey og Struensee anfører at det samlede potentiale beregnes med udgangspunkt i eksisterende og vedkendte modeller.

Dansk Affaldsforening har ved flere lejligheder gjort opmærksom på, at der er problemer med både den model og de data, som bl.a. Incentive har anvendt til at beregne affaldssektorens effektiviseringspotentiale¹.

Den beregnede gennemsnitlige effektivitetsscore er beregnet til 10%. Dansk Affaldsforening har dog ved flere lejligheder peget på, at der er særlige historiske, geografiske og kontraktuelle forhold som gør, at ikke alle affaldsenergianlæg kan opnå samme rammevilkår, som anlæg, der er udpeget med en effektivitetsscore på 100%. Der tages ikke hensyn til anlæggenes forskellige alder og investeringscyklus.

Dansk Affaldsforening har ikke haft lejlighed til at se resultater af den såkaldte SFA-modelberegning, som Mckinsey skulle have gennemført.

¹ Det henvises bl.a. til Ea Energianalyses notat af 7. maj 2015 – Kommentarer til analyser vedr. effektivisering af forbrændingssektoren, fremsendt til Miljøstyrelsen og Inventive.

Effektiviseringspotentialet er overvurderet

Mckinsey nedskriver i afrapporteringen Incentives effektiviseringspotentiale (2015) med ca. 240 mio. kroner, således at det direkte effektiviseringspotentiale i 2014 skulle udgøre 395 mio. kroner, svarende til 15,4% af de samlede omkostninger i sektoren, beregnet på grundlag af 22 anlæg.

Side 2 af 3

Ifølge rapporten har man estimeret de samlede omkostninger til 2,7 mia.kr, ekskl. statsafgifter. Det skal bemærkes, at den samlede afgiftsbetaling (ekskl. Svovlafgiften) til staten, jævnfør Miljøstyrelsen BEATE benchmarking² i 2014 udgjorde 1,48 mia. kr.

Mckinsey anfører, at der idag kan realiseres yderligere et effektiviseringspotentiale på 110-130 mio. kr., når affaldsenergianlæggene reducerer ledig kapacitet via import af affald.

Dansk Affaldsforening peger på, at de affaldsenergianlæg, der har en ledig disponibel kapacitet i stadig større udstrækning nyttiggør denne, blandt andet ved import af affald. Derfor kan danske affaldsenergianlæg – trods det at kommunerne genanvender stadig større dele af affaldet – vise en stadig større kapacitetsudnyttelse.

Ifølge Miljøstyrelsens oplysninger er importen af affald steget fra ca. ingen import i 2009 til ca. 324.000 tons i 2015.

Effektiviseringspotentialet er i 2015 og 2016 alene som følge af øget import betydeligt mindre end beregnet af Mckinsey.

Et andet forhold, som Mckinsey ikke har medtaget i analysen er, at de danske affaldsenergianlæg allerede henter betydelige effektiviseringsgevinster i disse år. Det ses bl.a. af, at hovedparten af affaldsenergianlæg de seneste par år har investeret i røggaskondensering, som betyder, at de kan nyttiggøre et større energioutput pr. ton behandlet affald. Desuden realiserer affaldsenergianlæggene gevinster ved både fusioner og øgede samarbejder på tværs af anlæggene.

Brug for yderligere analyser af konsolideringspotentialet

Mckinsey har gennemført en analyse af konsolideringspotentialet, der hviler på en række antagelser om de enkelte affaldsenergianlægs optimeringer i forhold til et øget Service samarbejde, Driftssamarbejde og Anlægssamarbejde.

Dansk Affaldsforening har selv peget på en række effektivitetsforbedringer, og anlæggene realiserer i disse år, og som også vil kunne fortsætte.

Der kan imidlertid være tvivl om, hvorvidt Mckinseys estimerede potentiale for reduktion af omkostningerne (OPEX) på op til 3,1% i et driftssamarbejde kan ske, hvis anlæggene fremadrettet indgår i fuld konkurrence om affaldet. Tværtimod

² BEATE – Benchmarking for affaldssektoren 2015 (data fra 2014), offentliggjort ved oversendelse til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget 2015-16, EFK Alm.del Bilag 126, Offentligt. Der henvises især til side 11-14.

kan der – hvis ikke regulering og rammevilkår for en evt. ny organisering designes meget omhyggeligt – ske tab af de synergieffekter, hvis affaldsenergianlæggene mister muligheder for at arbejde på tværs i værdikæden i affaldshåndteringen.

Side 3 af 3

Dansk Affaldsforening mener der er behov for nærmere analyse af, antagelsen af at mindre selskaber (markedsandel < 2,5%) har ekstraordinær stor gevinst af at samarbejde med andre selskaber. Det bør også undersøges om det enkelte anlæg rent faktisk kan opnå (inkrementale og additive) besparelser, opnået ved både Servicesamarbejde, Driftssamarbejde og Anlægssamarbejde.

Dansk Affaldsforening bemærker at Mckinsey bl.a. har identificeret effektiviseringspotentialer på 30-36% på administration, 10% på bedre indkøbsaftale, 10% på drift, 12% på vedligeholdelse og 1-2% på anlægsinvesteringer. Dansk Affaldsforening foreslår, at der gennemføres mere dybtgående analyser af hidtidige, flerårig samarbejder på tværs af anlæg.

Kritik af data

Der anvendes en blanding af 2013 og 2014 data, og der henvises alene til data indsamlet via BEATE³.

Når der indsamles data i BEATE tages der ikke højde for, at affaldsenergianlæggene har forskellige sideordnede aktiviteter, der indgår i deres samlede omkostninger.

BEATE tager ikke højde for, at affaldsenergianlæggene anvender forskellige afskrivningsmetoder, ligesom omkostningerne ikke følger samme kontoplan.

BEATE tager heller ikke højde for, at affaldsenergianlæggene, dels er etableret på forskellige historiske tidspunkter, med forskellige rammevilkår og hvor der lokalt defineres særlig bundlinjer,

Når årlige omkostninger i BEATE sammenlignes over tid, sker der bl.a. ikke korrektion for effekten af de nye miljøkrav (fx stigende omkostninger ved at danske anlæg pr. 1. januar 2013 indgår den europæiske CO2-kvoteordning).

³ Dansk Affaldsforening bemærker, at der i forbindelse med det tværministerielle arbejde om en modernisering af forbrændingssektoren blev i gang sat en række økonomiske analyser, der bl.a. omfattende vurderinger af affaldsenergianlæggenes økonomiske forhold i en konkurrence om affaldet. Det bemærkedes bl.a. at PwC ikke fandt at de daværende BEATE datagrundlag (2013) var tilstrækkelig, hvorfor PwC foranstaltede en supplerende dataindsamling og -datavalidering.